

CRITERII DE EVALUARE A INFECȚIILOR NOSOCOMIALE CA PROBLEMĂ

Viorel PRISACARI

Catedra Epidemiologie USMF Nicolae Testemițanu

Actualitatea temei. Infecțiile nosocomiale sunt actualmente o problemă majoră practic pentru toate științele medicale. Ele duc la majorarea bruscă a valorii tratamentului și se înscriu printre primele cauze de deces la bolnavii internați (Y. S. Chan et al., 1995; V. Prisacari, 2005; E. Б. Брусина, 2002, O. В. Ковалишена, 2009).

Dificultățile în înregistrare și evaluare duc la neconștientizarea problemei infecțiilor nosocomiale și la subestimarea ei, acestea având ca urmare investiții modeste, inclusiv financiare, în prevenirea și combaterea infecțiilor.

Pentru o promovare și conștientizare a problemei infecțiilor nosocomiale și realizarea eficientă a măsurilor de reducere a incidenței, este necesar de a cunoaște criteriile și metodologia de evaluare a problemei existente.

Rezultate. Un criteriu important în evaluarea și conștientizarea problemei privind infecțiile nosocomiale este cunoașterea incidenței reale. Este cunoscut faptul că în țările din spațiul postsovietic, inclusiv în Republica Moldova, statistica oficială nu reflectă morbiditatea reală prin infecții nosocomiale, se înregistrează nu mai mult de 5-10% din incidența reală, deși atât Ordinul MS al RM nr. 140 din 30.04.1999 *Despre perfecționarea măsurilor de combatere și profilaxie a infecțiilor nosocomiale*, cât și Ordinul MS nr. 51 din 16.02.2009 *Cu privire la supravegherea și controlul infecțiilor nosocomiale* prevăd raportarea și înregistrarea tuturor cazurilor de infecții nosocomiale.

Conform explorărilor OMS, de exemplu, nivelul de înregistrare a infecțiilor nosocomiale atinge 8,0-21,0% din numărul bolnavilor internați. În Federația Rusă, conform statisticii oficiale, anual se înregistrează de la 30 până la 50 mii de îmbolnăviri prin infecții nosocomiale. Totodată, conform rezultatelor obținute în baza explorărilor selective, în această țară infecții nosocomiale fac 6-8% din pacienții internați sau 2-2,5 mil. de bolnavi (Т.М. Фролочкина, 2002).

În conformitate cu statistica oficială, în Republica Moldova morbiditatea prin infecții nosocomiale constituie 1,8-4,4 cazuri la 1000 operați. Totodată, în urma unor studii epidemiologice recente s-a constatat că incidența reală numai prin infecții septico-purulente nosocomiale este mult mai înaltă și constituie, de exemplu, în secțiile de chirurgie generală 83,16 cazuri la 1000 operați (A. Paraschiv, 2006),

în staționarele de profil neurochirurgical – 44,6‰ (E. Leu, 2009), în staționarele de profil traumatologic – 263,63‰ (V. Prisacari, I. Baranețchi, 2012), iar în secțiile de reanimare și terapie intensivă – 230,86‰ (Е.Б. Брусина, 2002). Așadar, morbiditatea reală prin infecții nosocomiale este de circa 8-40 de ori mai înaltă în comparație cu cea înregistrată oficial.

Un alt criteriu de evaluare a realității problemei respective este diagnosticarea, conform definițiilor de caz-standard, și înregistrarea tuturor formelor nosologice de infecții nosocomiale, lucru care lasă mult de dorit în unele țări, inclusiv în Republica Moldova. Un argument elocvent în acest sens sunt datele, conform cărora în morbiditatea prin infecții nosocomiale pneumoniile constituie 10-20%, iar infecțiile tractului urinar – până la 40%.

Totodată, conform statisticii oficiale din RM, asemenea cazuri sunt foarte rare și constituie 15-20% din morbiditatea prin infecții nosocomiale. Acest fenomen este condiționat de diagnosticarea insuficientă și lipsa până în trecutul apropiat a criteriilor-standard de diagnosticare a infecțiilor nosocomiale, cauze care la moment pot fi ușor înlăturate, deoarece *Ghidul de supraveghere și control în infecțiile nosocomiale*, ediția II (1999), conține definițiile de caz-standard în buna majoritate a infecțiilor nosocomiale.

Cauzele neînregistrării depline a infecțiilor nosocomiale, în special a infecțiilor septico-purulente, sunt atât lipsa de atenție suficientă a personalului medical față de aceste infecții, cât și dezinteresul conducătorilor instituțiilor medicale în depistarea și raportarea infecțiilor nosocomiale.

Drept criterii ce caracterizează infecțiile nosocomiale ca problemă majoră de sănătate publică, de asemenea, pot fi considerate prelungirea considerabilă a duratei de spitalizare a bolnavilor, gravitatea bolii (pneumonii, septicemii, peritonite, osteite, osteomielite etc.), necesitatea în tratament suplimentar deseori foarte costisitor, încărcarea activității medicale în detrimentul calității, letalitatea înaltă (75% din totalul deceselor în staționarele chirurgicale) și, bineînțeles, paguba economică enormă. În SUA, de exemplu, această pagubă se evaluează la 15 mlrd. \$ pe an.

Cele expuse pot fi completate cu: importanța epidemiologică (creșterea morbidității în ultimii ani, apariția de epidemii în unitățile medicale), consecințele grave (sechelele, invaliditatea), pagubele sociale, incapacitatea temporară sau permanentă de muncă și, nu în ultimul rând, cele morale (suferințele pacienților și celor apropiați).

Concluzie. Problema infecțiilor nosocomiale poate fi conștientizată numai după un studiu de evaluare conform criteriilor menționate, de rezultatele căruia vor depinde și investițiile în realizarea măsurilor de prevenire.